

ชุมชนริมน้ำในทัศนคติ

Riverside Community in Attitude

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาจิตรกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2562 - 2563

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
จิตรกรรม

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง)
กรรมการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร คงคา) (รองศาสตราจารย์ ดร.มล.โอภาสจรัส นันทวัน)
กรรมการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ มณีรัตน์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสัน หนูเขียว)
กรรมการ กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัฐพร นิมมาลัยแก้ว) (อาจารย์ฐณรัตน์ บัวลอย)
กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุพงษ์ จันทร)
อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ มณีรัตน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์

ชุมชนริมน้ำในทัศนคติ

Riverside Community in Attitude

ชื่อ

นาย ลิงขร นิราช

รหัสนักศึกษา

59020534

สาขาวิชา

จิตรกรรม

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2562–2563

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ หทัยรัตน์ มณีรัตน์

บทคัดย่อ

ในโลกสังคมปัจจุบันที่ทุก ๆ สิ่งอย่างเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงที่มาในรูปแบบต่าง ๆ ในบริบทที่เปลี่ยนไปทำให้เกิดการรับรู้ใหม่ และความรู้สึกใหม่ กระทั่งการที่ต้องจำยอมหรือยอมรับต่อสิ่งที่ตามมา การเปลี่ยนแปลงของบ้านริมน้ำที่เริ่มเปลี่ยนไป

ลักษณะเฉพาะของบ้านริมน้ำ เช่นด้านกายภาพ ลักษณะของบ้านจะหันหน้าออกคูน้ำ มีหลังคาชานกันแดดกันฝน เป็นสถาปัตยกรรมที่ยอมรับในบริบทที่เปลี่ยนแปลง และยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ ชุมชนริมน้ำแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมด้วยวิถีชีวิตดั้งเดิม การเปลี่ยนแปลงของบ้านริมน้ำแบ่งออกเป็นสองทาง หนึ่งคือสถาปัตยกรรมยังคงทำหน้าที่รักษา รูปแบบเก่า แสดงให้เห็นการรับรู้ถึงวัฒนธรรมหรือประเพณี และสองคือสถาปัตยกรรมในรูปแบบใหม่ มีหน้าที่เป็นสัญลักษณ์แปรเปลี่ยนเป็นแบบใหม่ และให้ความหมายที่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ของบ้านริมน้ำในบริบทที่เปลี่ยนไปทำให้เกิดการรับรู้ใหม่ และเป็นการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชุมชนริมน้ำให้คงอยู่ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศรัตน์ มณีรัตน์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยแก้ปัญหาตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณอาจารย์คณะกรรมการตรวจ วิทยานิพนธ์ทุกท่านสำหรับคำติชม และขอขอบคุณทุกๆท่านที่เคยสั่งสอน ให้ความรู้คำปรึกษาจนวิทยานิพนธ์นี้ออกมาได้

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดาซึ่งเป็นที่ยรักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูบาอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

สิงขร นิราษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 แนวความคิดสร้างสรรค์	2
1.4 ขอบเขตของโครงการ	2
บทที่ 2 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม	3
2.1 ที่มา	3
2.2 อิทธิพลที่ได้รับ	3
2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์	6
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์	7
3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	7
3.2 กระบวนการสร้างงาน	10
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	14
4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	14
4.2 วิเคราะห์องค์ประกอบภาพ	20
บทที่ 5 บทสรุป	26
บรรณานุกรม	27
ภาพผลงานศิลปะ	28
ประวัติผู้เขียน	31

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่	2.1 ภาพ The Island and Bridge of San Bartolomeo	4
ภาพที่	2.2 ภาพ Waterloo Bridge	5
ภาพที่	2.3 ภาพ Wivenhoe Park	5
ภาพที่	2.4 ภาพ The Island and Bridge of San Bartolomeo	6
ภาพที่	3.1 ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 1	7
ภาพที่	3.2 ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 2	8
ภาพที่	3.3 ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 3	8
ภาพที่	3.4 ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 1	9
ภาพที่	3.5 ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 2	9
ภาพที่	3.6 ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 3	9
ภาพที่	3.7 ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 4	10
ภาพที่	3.2.8 สีนํ้ามัน	11
ภาพที่	3.2.9 พู่กัน	11
ภาพที่	3.2.10 นํ้ามันลินซีด	12
ภาพที่	3.2.11 ตัวทำละลาย	12
ภาพที่	3.2.12 จานสี	12
ภาพที่	3.2.13 เฟรมผ้าใบ	13
ภาพที่	3.2.14 คอมพิวเตอร์	13
ภาพที่	4.1 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรง ภาพ ก. ชั้นที่ 1	15
ภาพที่	4.2 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรง ภาพ ข. ชั้นที่ 1	15
ภาพที่	4.3 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นผิว ภาพ ก. ชั้นที่ 1	15
ภาพที่	4.4 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นผิว ภาพ ข. ชั้นที่ 1	16
ภาพที่	4.5 ภาพแสดงการวิเคราะห์สี ภาพ ก. ชั้นที่ 1	16
ภาพที่	4.6 ภาพแสดงการวิเคราะห์น้ำหนัก ภาพ ก. ชั้นที่ 1	16
ภาพที่	4.7 ภาพแสดงการวิเคราะห์น้ำหนัก ภาพ ข. ชั้นที่ 1	17
ภาพที่	4.8 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรง ภาพ ก. ชั้นที่ 2	17
ภาพที่	4.9 ภาพแสดงการวิเคราะห์รูปทรง ภาพ ข. ชั้นที่ 2	17
ภาพที่	4.10 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นผิว ภาพ ก. ชั้นที่ 2	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
ภาพที่	4.11 ภาพแสดงการวิเคราะห์สี่ ภาพ ก.ชั้นที่ 2	18
ภาพที่	4.12 ภาพแสดงการวิเคราะห์สี่ ภาพ ข.ชั้นที่ 2	18
ภาพที่	4.13 ภาพแสดงการวิเคราะห์หน้าหนังสือ ภาพ ก.ชั้นที่ 2	19
ภาพที่	4.14 ภาพแสดงการวิเคราะห์หน้าหนังสือ ภาพ ข.ชั้นที่ 2	19
ภาพที่	4.15 ภาพแสดงการวิเคราะห์หน้าหนังสือ ภาพ ค.ชั้นที่ 2	19
ภาพที่	4.16 ผลงานชั้นที่ 1	20
ภาพที่	4.17 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความกลมกลืน	21
ภาพที่	4.18 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความหลากหลาย	21
ภาพที่	4.19 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความสมดุล	21
ภาพที่	4.20 ภาพแสดงการวิเคราะห์สัดส่วน	22
ภาพที่	4.21 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความเป็นเด่น	22
ภาพที่	4.22 ภาพแสดงการวิเคราะห์การเคลื่อนไหว	23
ภาพที่	4.23 ผลงานชั้นที่ 2	23
ภาพที่	4.24 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความกลมกลืน	23
ภาพที่	4.25 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความหลากหลาย	24
ภาพที่	4.26 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความสมดุล	24
ภาพที่	4.27 ภาพแสดงการวิเคราะห์สัดส่วน	24
ภาพที่	4.28 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความเป็นเด่น	25
ภาพที่	4.29 ภาพแสดงการวิเคราะห์การเคลื่อนไหว	25

บทที่ 1

บทนำ

ชุมชนริมน้ำมีความเป็นเอกลักษณ์ลักษณะทางกายภาพเฉพาะตัว มีความสำคัญ และสัมพันธ์กับการดำรงชีวิต เป็นที่ตั้งบ้านเรือน เป็นแหล่งอาหาร เป็นแหล่งประกอบอาชีพ มีอิทธิพลต่อการแต่งกาย วิถีชีวิต การสร้างบ้าน ประเพณี วัฒนธรรม ในชุมชนริมน้ำ สะท้อนรูปแบบการวางตัว และลักษณะทางสถาปัตยกรรม น้ำ และวิถีชีวิตของคนในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบพึ่งพาอาศัยกันจึงไม่สามารถแยกออกจากกันได้ สิ่งนี้เริ่มหายไปจากชุมชนริมน้ำ เช่นการทิ้งขยะลงในคลองทั้ง ๆ ที่รู้ว่าน้ำนั้นเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิต ทำให้วิถีชีวิตของคนในชุมชนเริ่มที่จะเปลี่ยนแปลงไป

1.1 ความสำคัญของโครงการ

สังคมเมือง สามารถนิยามหรือให้คำจำกัดความได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้มุมมองใด เช่น การแบ่งแยกเมืองกับชนบท ในโลกปัจจุบันที่ความต้องการของมนุษย์ที่มีมากขึ้น โดยเฉพาะด้านวัตถุแต่เลือกไม่สนใจสภาพสิ่งแวดล้อม กลับได้ทำลายลงอย่างสิ้นเชิงเพื่อพยายามจะตอบสนองสิ่งที่ตนเองต้องการ สิ่งก่อสร้างสมัยใหม่ถูกสร้างขึ้นอย่างมากมาย เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นทำให้วิถีชีวิตผู้คนส่วนใหญ่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนต่างต้องปรับตัวให้ทันความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมเป็นแบบอย่างที่ยึดปฏิบัติกันมาของสังคมหนึ่งนั้นย่อมเป็นสิ่งที่ดี และควรส่งผลกระทบต่อทิศทางที่ดี แต่ในทุก ๆ วันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาพของสังคมหนึ่งที่ได้ผ่านการเวลามาอย่างยาวนานย่อมมีการแปรเปลี่ยนเป็นธรรมดา การอยู่ร่วมหรือรวมเป็นหนึ่งกับความเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมหลีกเลี่ยงอย่างไม่ได้ ในขณะที่ทุกความเปลี่ยนแปลงข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นชุมชนที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ สิ่งก่อสร้างสมัยเก่าที่บ่งบอกเรื่องราวและวิถีชีวิตของผู้คนในอดีตก็ยังคงอยู่ และสิ่งก่อสร้างสมัยใหม่ที่ทำหน้าที่แทนความเจริญต่างบอกเล่าเรื่องราวสร้างความหมายที่แตกต่าง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 ข้าพเจ้าต้องการสะท้อนความจริงของสังคม
- 1.2.2 นำเสนอความงามของชุมชนริมน้ำในมุมมองของข้าพเจ้า
- 1.2.3 เพื่อให้เห็นคุณค่าของชุมชนริมน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ และชัดเจนที่สุดในชุมชนริมน้ำคือลักษณะทางกายภาพ รูปทรงของสถาปัตยกรรมริมน้ำที่หันหน้าออกสู่น้ำ ความสัมพันธ์คนในชุมชนที่หลอมรวมกับพื้นที่ วิถีชีวิตที่ก่อเกิดเป็นรูปธรรม ด้วยความเป็นจุดเด่นนี้ข้าพจึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1. ข้าพเจ้าพบเห็นสถาปัตยกรรมริมน้ำต่างสถานที่กันนั้นมีรูปแบบที่เหมือนกันอยู่ จึงนำสถาปัตยกรรมริมน้ำแต่ละพื้นที่โดยไม่ระบุสถานที่แบบชัดเจนมาจัดเรียงองค์ประกอบในแนวอนตามรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์บ้านริมน้ำ เพื่อให้เกิดการรับรู้ใหม่ ความบิดหรือองศาของบ้านเรือนที่ดูแตกต่างกันแต่ดูกลับมีความสัมพันธ์รูปในพื้นที่เดียวกัน เป็นการสร้างพื้นที่ใหม่ในทัศนคติส่วนตัว
2. แนวทางการสร้างสรรค์แบบเหมือนจริง (Reallistic)
3. กรรมวิธีรูปแบบงานจิตรกรรม เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ
4. จำนวนผลงานมี 2 ชิ้น
 - 4.1 ขนาด 120 x 270 เซนติเมตร
 - 4.2 ขนาด 80 x 280 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ที่มาและแนวความคิดสร้างสรรค์

พื้นที่บริเวณที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงที่พบได้อย่างชัดเจน รูปแบบอาคารบ้านเรือนที่แปลกใหม่ต่างจากเดิม และผู้คนที่เข้ามาอาศัยมากยิ่งขึ้นทำให้วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำแบบดั้งเดิมเริ่มหมดไป ในสังคมที่เร่งรีบเช่นนี้ข้าพเจ้าพยายามปรับตัวให้ทันสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และอนาคตที่ใกล้เข้ามา ข้าพเจ้าตระหนักถึงสิ่งเก่าที่กำลังเลือนหายไป รวมทั้งยังคงต้องการสิ่งใหม่ ความเปลี่ยนแปลงทั้งสองมีบทบาทมาก และมีความหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือมีความสัมพันธ์ที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

2.1 ที่มา

สภาพความเป็นอยู่ของข้าพเจ้าในอดีตข้าพเจ้าได้เติบโตมาในชุมชนแออัด ได้เป็นส่วนหนึ่งใน ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของชุมชนอยู่บ่อยครั้ง ผู้คนต่างเดินทางเข้ามาเพื่อที่จะมาอยู่อาศัย ด้วยพื้นที่อันจำกัดทำให้บรรยากาศโดยรอบเริ่มมีความแออัดขึ้นต่างจากแต่เดิมนั้น และผู้คนบางส่วนต่างเดินทางออกไปจากพื้นที่เพราะด้วยความจำเป็นบางอย่าง ส่วนหนึ่งอยู่ถาวรเพราะนั่นบ้านของเขาจริงๆ แต่สิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าสังเกตเห็นจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันคือบ้านซึ่งเป็นลักษณะเอกลักษณ์เฉพาะในชุมชนนั้นๆ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากนักมีแต่เพิ่มขึ้นของอาคารเรือนสมัยใหม่ เมื่อเทียบกับจำนวนผู้คน และวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้นๆ

ความรู้สึกที่โหยหาอดีตถึงอดีต สภาพของบ้าน และสิ่งแวดล้อมเหมือนจะเป็นสิ่งที่มากระตุ้นได้เป็นอย่างดี เมื่อความรู้สึกนั้นสัมผัสได้ทางกายภาพคือสายตาของข้าพเจ้า ผ่านจิตใจ และความผูกพัน จึงเกิดเป็นความสุขเล็กๆ ว่าครั้งหนึ่งที่ข้าพเจ้าได้เคยอาศัยในบ้านสภาพแวดล้อมเช่นนี้

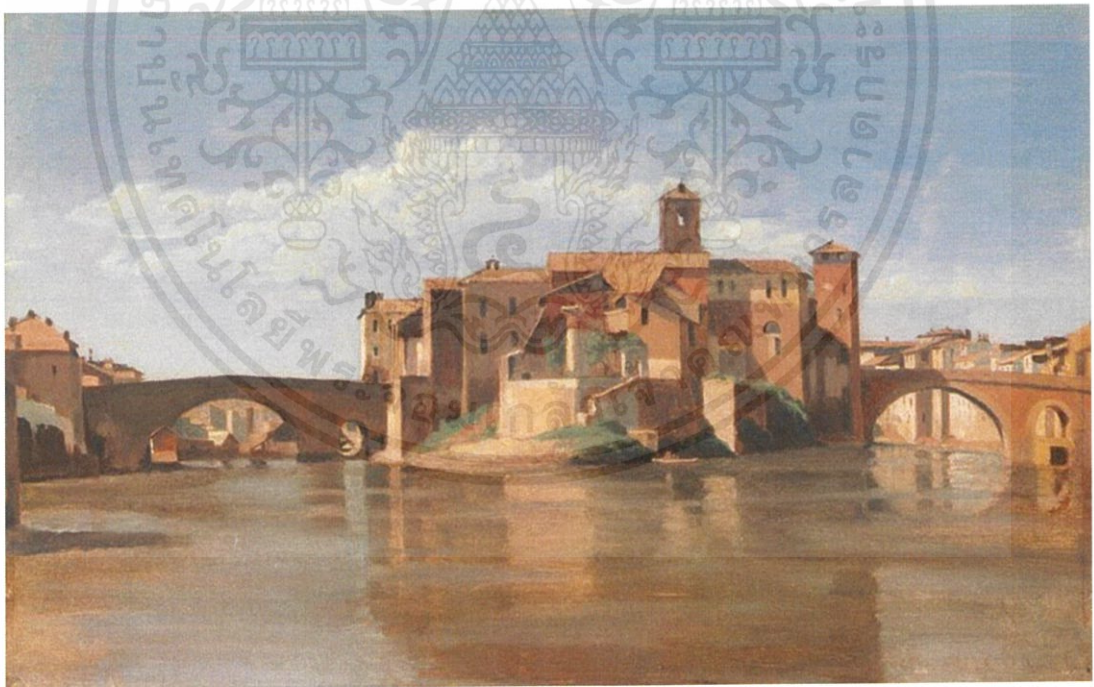
ความเปลี่ยนแปลงจากอดีตถึงปัจจุบัน ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ในความรู้สึกข้าพเจ้าสัมผัสได้ว่าห่างหายจากความรู้สึกเช่นนี้มานานแล้ว เมื่อได้เห็นสิ่งแวดล้อม และลักษณะของบ้านเช่นนี้ ข้าพเจ้าจึงได้เกิดความรู้สึกคิดถึงขึ้นมา แต่ด้วยเพราะด้วยความจำเป็นที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องมาอยู่ในสังคมเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ได้แต่จำใจแล้วยอมรับมัน ข้าพเจ้าจึงต้องการที่จะถ่ายทอดความรู้สึก และนำเสนอคุณค่าของชุมชนริมน้ำผ่านงานสร้างสรรค์ในรูปแบบจิตรกรรม

2.2 อิทธิพลที่ได้รับ

งานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากศิลปะยุคจินตนิยม (Romanticism) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นยุคที่ศิลปินที่ให้ความสำคัญกับ อารมณ์ความรู้สึก และธรรมชาติ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยลดความเชื่อในเรื่องเหตุ และระเบียบแบบแผน รวมทั้งให้ความสำคัญแก่นุษย์ ในฐานะเป็นปัจเจกบุคคลมากกว่าส่วนรวม รวมทั้งแผ่ความรู้สึกชาตินิยมไว้ด้วย ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเกิดศิลปะแบบโรแมนติกคือการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในสมัยนั้น โดยเฉพาะความคิดแบบเสรีประชาธิปไตยซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส และการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรปส่งผลให้โลกทัศน์ของชาวยุโรปเปลี่ยนแปลงไป ต่างผ่นคลายการยึดมั่นในระเบียบกฎเกณฑ์ และละทิ้งสมัยแห่งเหตุผลแต่กลับแสดงออกอย่างเสรีทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของตน แม้จะไม่มีเหตุผลหรือไม่มีจริงเลยก็ตาม

ข้าพเจ้านำชุดสี รูปแบบความคิด และวิธีการต่างๆ ของศิลปินมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน เช่นในเรื่องการตัดทอนข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจาก พอล เซซานต์ (Paul Cezanne) จิตรกรชาวฝรั่งเศสในลัทธิประทับใจยุคหลัง (Post-Impressionism) มาเป็นแนวทาง เขาได้กล่าวต่อเรื่องการตัดทอนในงานจิตรกรรมว่า “ภาพเขียนมิใช่ความจริง แต่เป็นผลกระทบจากการรับรู้ความจริงถ้าศิลปินเปลี่ยนมุมมอง ภาพเขียนก็จะเปลี่ยนไปทันที” เขาค้นหาความเป็นหนึ่งเดียวโดยนำเสนอธรรมชาติด้วยรูปทรง กระบอก ทรงกลม ทรงกรวย

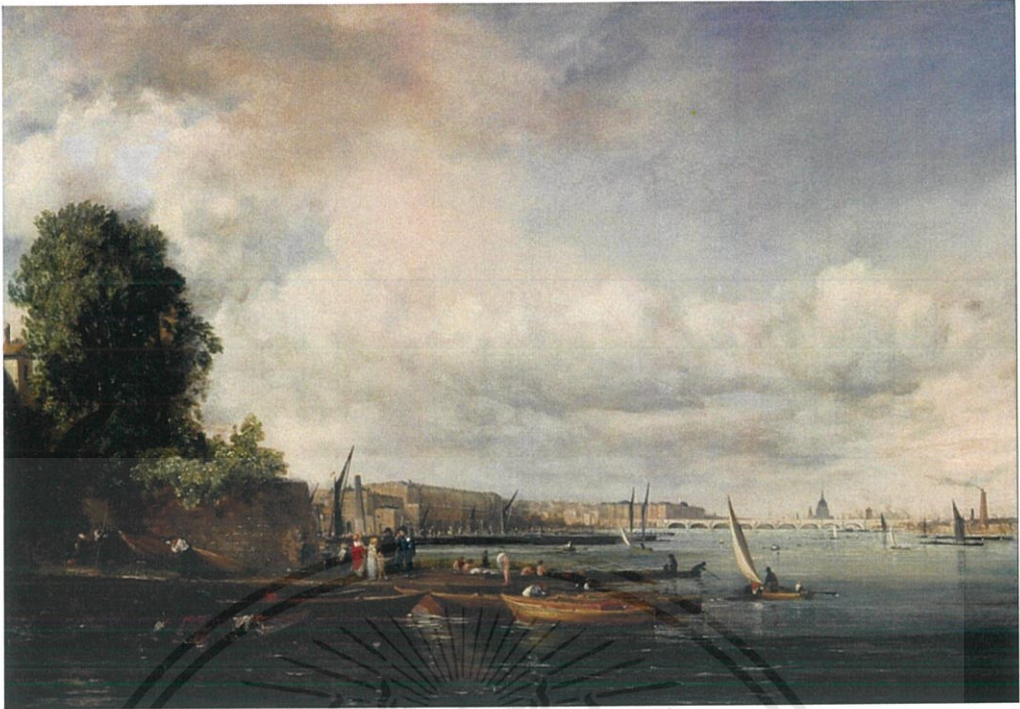
ภาพที่ 2.1 ชื่อ The Island and Bridge of San Bartolomeo

Jean-Baptiste-Camille Corot. 1825/1828.

The Island and Bridge of San Bartolomeo. [Online].

Retrieved September 3, 2019

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 ชื่อ Waterloo Bridge

John Constable. 1820. Waterloo Bridge. [Online].

Retrieved September 3, 2019

ภาพที่ 2.3 ชื่อ Wivenhoe Park, Essex

John Constable. 1816. Wivenhoe Park, Essex. [Online].

Retrieved September 3, 2019

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 ชื่อ Rain, Steam and Speed – The Great Western Railway

William Turner. 1844. Rain, Steam and Speed – The Great Western Railway. [Online].

Retrieved September 3, 2019

2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

แรงบันดาลใจของข้าพเจ้าเกิดจากสิ่งก่อสร้างสถาปัตยกรรมริมน้ำ ด้วยวิถีชีวิตของผู้คนสังคมเมืองที่ดำเนินอย่างรวดเร็วกลับไม่ทันสังเกตเห็นสิ่งรอบๆข้าง ความเก่าแก่ทรุดโทรมของอาคารบ้านเรือนต่างบอกเล่าเรื่องราวในของตัวมันเองอีกทั้งยังมีสิ่งปลูกสร้างสมัยใหม่เกิดขึ้นอีกมากมาย ซึ่งสามารถพบเจอได้ในทุกๆ ไปในทุกสังคม

ชุมชนริมน้ำมีรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน และลักษณะทางกายภาพต่างกันตามวัฒนธรรม กิจกรรมที่สัมพันธ์กับการไหลของน้ำ พฤติกรรมของผู้คนในชุมชนเป็นวิถีชีวิตที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่การเปลี่ยนแปลงจากความต้องการของสังคมสมัยใหม่ ทำให้เอกลักษณ์ของชุมชนริมน้ำค่อย ๆ เริ่มจางหายไปจากสังคม ในอีกแง่มุมหนึ่ง ข้าพเจ้ามีความรู้สึกเหมือนกำลังนั่งฟังชายชราเล่าประสบการณ์ที่ผ่านมาทั้งชีวิตของเขาเพื่อหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นหลัง ข้าพเจ้าจึงเกิดแนวความคิดที่จะนำเสนอเรื่องราวเหล่านั้นตามทัศนคติของข้าพเจ้าผ่านการสร้างสรรค์ในรูปแบบจิตรกรรม เพื่อถ่ายทอดความงาม และเรื่องราวของชุมชนริมน้ำ โดยอาศัยประสบการณ์ และความผูกพันของตัวข้าพเจ้า แสดงออกถึงความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อชุมชนริมน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าใช้วิธีการคอลลาจ (Collage) จากภาพถ่ายมาสู่งานจิตรกรรม ในรูปแบบเหมือนจริง (Realistic) เพื่อสร้างพื้นที่ใหม่ในทัศนคติส่วนตัว แสดงถึงความรู้สึกที่ ข้าพเจ้ามีต่อชุมชนริมน้ำ

3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ข้าพเจ้าบันทึกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และจากการเดินทางเข้าไปพื้นที่จริง โดยเข้าไปหาภาพ ต้นแบบของชุมชนริมน้ำแบบไม่ระบุสถานที่ เพื่อศึกษารูปแบบลักษณะทางกายภาพของ สถาปัตยกรรมริมน้ำรวมทั้งบรรยากาศรอบๆ โดยใช้กล้องถ่ายภาพเพราะมีความว่องไวในการบันทึก ข้าพเจ้าจึงนำภาพถ่าย และภาพจากในอินเทอร์เน็ตมาคัดเลือกหามุมมองด้านหน้าของตัวบ้าน เปรียบเทียบให้เห็นภาพคือข้าพเจ้ากำลังยืนอยู่ตรงข้ามคลองหันหน้าไปทางบ้าน เพื่อเป็นการจำกัด ขอบเขตในการทำงานให้น้อยลง แล้วจึงนำภาพที่คัดมาทั้งหมดมาตัดต่อในโปรแกรมอะโดบี โฟ โด้ชอป (Adobe Photoshop) และ โปรแกรม Microsoft Word ในหนึ่งภาพจะมีสามสถานที่ที่ไม่ระบุ ว่าเป็นสถานที่ใดมุมมองเดียวมาต่อกันในรูปแบบพาโนรามา (Panorama) แล้วหาเส้นระดับสายตา จุดเชื่อมของภาพนำมาต่อกัน เช่นหลังคา หรือระเบียงที่ทำให้ภาพนั้นดูเนียนเข้ากันเปรียบเสมือน เป็นภาพที่เกิดจากการถ่ายภาพเพียงครั้งเดียว

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพที่ 3.1 ภาพร่างชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2 ภาพร่างขึ้นที่ 2

ภาพที่ 3.3 ภาพร่างขึ้นที่ 3

ภาพร่างชุดที่ 1

จากการนำภาพของสถานที่ต่างสถานที่กันมาคอนลาจ ในรูปแบบพาโนรามา (Panorama) ทำให้ภาพดูกว้างเห็นบรรยากาศภาพรวม เป็นพื้นที่ใหม่ที่เกิดจากการนำบ้านริมน้ำรูปทรงของสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันในพื้นที่เดียวกัน

ได้นำภาพร่างขึ้นที่ 3 ไปทำงานเพราะมีความกลมกลืนของเส้นในการเชื่อมต่อกัน มีระยะใกล้ไกลของภาพ องค์ประกอบโดยรวม แสงสี และน้ำหนัก มาจากช่วงเวลาเดียวกัน ในการทำงานจริงได้มีการขยายขนาดของภาพ และเปลี่ยนแปลงอัตราส่วน โดยการเพิ่มพื้นที่ของท้องฟ้า และพื้นที่น้ำ

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพที่ 3.4 ภาพร่างชั้นที่ 1

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างชั้นที่ 2

ภาพที่ 3.6 ภาพร่างชั้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 ภาพร่างขั้นที่ 4

ภาพร่างชุดที่ 2

ข้าพเจ้านำภาพชุดที่ 1 มาพัฒนาต่อโดยการใส่พื้นที่ (Space) ในภาพมากขึ้น เช่นใส่พื้นที่ท้องฟ้าเพิ่มขึ้นเพื่อให้เห็นบรรยากาศโดยรวม และช่วงเวลาของภาพที่แตกต่างกัน สร้างความรู้สึกในงานที่ชัดเจน จากชุดที่แล้วพื้นที่ในภาพที่แน่นไปทำให้ดูอึดอัด จึงทำให้รายละเอียดของภาพดูน้อยลงเมื่อนำมาขยายทำงานจริงในขนาดของภาพที่ใหญ่ขึ้น

ได้นำภาพร่างขั้นที่ 1 ไปทำงานจริง เพราะองค์ประกอบของภาพมีครบ เช่นระยะใกล้ระยะไกล บรรยากาศ ทิศทางของแสง และรายละเอียดของสถาปัตยกรรมที่มีความแน่น

3.2 กระบวนการสร้างงาน

ข้าพเจ้านำภาพของชุมชนริมน้ำสกลนครที่แตกต่างกันในมุมมองเดียวกันมาคอลลาจ (Collage) ในโปรแกรมอะโดบี โฟโต้ชอป (Adobe Photoshop) เพื่อนำมาเป็นต้นแบบสู่การทำงาน ข้าพเจ้าใช้สีน้ำมันในการสร้างสรรค์ผลงานบนเฟรมผ้าใบ ใช้สีตามที่สายตาเห็นตามภาพต้นแบบรวมทั้งชุดสีที่ข้าพเจ้าเพิ่มขึ้นมา มีการตัดทอนรูปทรง แสง และเงาของสถาปัตยกรรม ใช้ฟุ้งกันขนาดเบอร์เล็กเก็บรายละเอียดตามจุดต่างของอาคารบ้านเรือน และวัตถุสิ่งของในบ้านเพื่อความคมชัด และเหมือนจริงที่สุด

ในขั้นตอนการร่างภาพข้าพเจ้าใช้สีไม้ในการร่างเพราะมีความละเอียดและแม่นยำ โดยขนาดของภาพได้เพิ่มมาจากต้นแบบเพื่อให้ภาพมีพื้นที่บรรยากาศมากขึ้นเช่นท้องฟ้า ข้าพเจ้านำชุดสีที่ตามที่สายตาเห็นมาใช้เพื่อให้ภาพมีความสมจริง แล้วใช้สีน้ำตาล (Burnt umber) เป็นสีหลักในการ

คุมโทนสีต่างๆทำให้สีของภาพไปในทิศทางเดียวกัน ให้ความรู้สึกที่นุ่มนวลสร้างความพึงกระจายของสีในบรรยากาศ ข้ำเข้าเริ่มจากการทำน้ำหนักมืดสุดในภาพก่อน โดยการใช้สี Burnt Umber สีน้ำตาลเข้มซ็อกโกแลตมาเขียนทับซ้ำเป็นชั้นๆประมาณ 4-5ชั้น แทนการใช้สีดำ แล้วทิ้งระยะของแสงไว้ในช่วงตอนสุดท้ายเพื่อง่ายต่อการทำงาน ใช้สี Raw Umber เป็นสีน้ำตาลเข้มเหลืองติดโทนเขียวนิดๆ เมื่อผสมขาวจะให้สีเทาเขียวในการทำค่าน้ำหนักกลางเพื่อเชื่อมสีต่างๆ วิธีการทำน้ำหนักแสงในส่วนที่แสงมากกระทบและสว่างมากที่สุดจะค่อยๆ เพิ่มสีขาว หรือสีเหลืองลงไป และอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความสมบูรณ์มีดังนี้

ภาพที่ 3.2.8 สีน้ำมัน

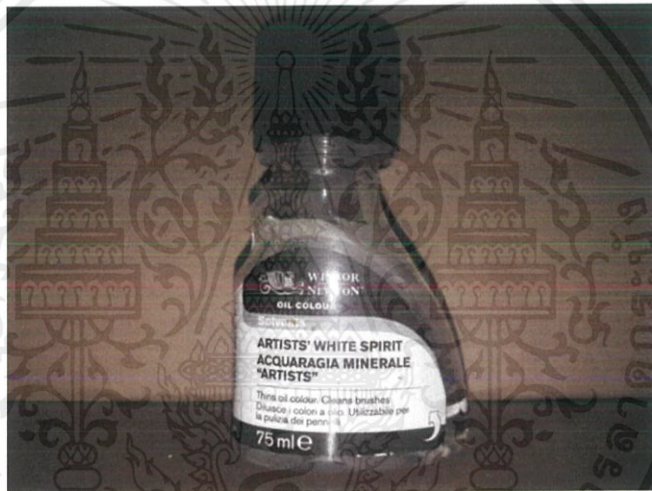

ภาพที่ 3.2.9 พู่กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.10 น้ำมันลินซีด

ภาพที่ 3.2.11 ตัวทำละลาย

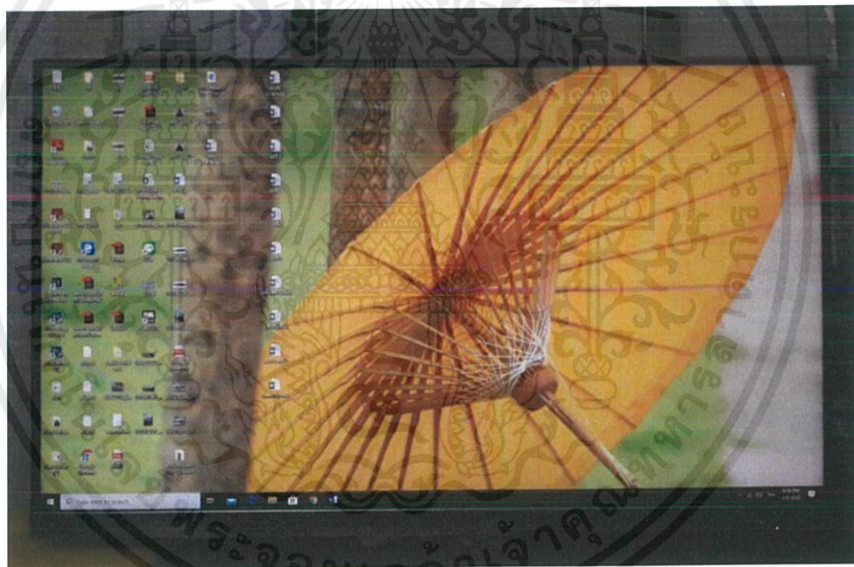

ภาพที่ 3.2.12 จานสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.13 เฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 3.2.12 คอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

ความหมายของศิลปะนิยามได้อย่างหลากหลายแต่ที่ชัดเจน และเข้าใจง่ายที่สุด ศิลปะคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก ปัญญา และความคิด ในพจนานุกรมศัพท์ศิลปะฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2530 ให้ความหมายของศิลปะว่า ศิลปะคือผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ที่แสดงออกมาในรูปลักษณะต่าง ๆ ให้ปรากฏสุนทรีย์ภาพความประทับใจ หรือความสะเทือนอารมณ์ตามความคิดของศิลปิน ประสบการณ์ ทัศนียภาพ และทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขบขันขรรณนิยม จารีต ประเพณี หรือความเชื่อในลัทธิศาสนา ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุดนี้จากประสบการณ์จริงจากสภาพแวดล้อมที่ข้าพเจ้าพบเห็นในสังคม และจินตนาการ โดยการใช้ทัศนธาตุมาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ ได้แก่ แสง สี น้ำหนัก พื้นผิว เป็นต้น เพื่อผลงานที่สมบูรณ์ และเสนอความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน

4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

การวิเคราะห์ทัศนธาตุในงานศิลปะเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เกิดจากการมองเห็นที่มาจากรูปทรง พื้นผิว สี และน้ำหนัก เพื่อสื่อถึงความหมายหรือแนวความคิดที่เป็นจุดมุ่งหมาย เกี่ยวข้องในการรับรู้ทางสายตาเป็นหลักซึ่งเป็นการรับรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเทียบกับการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทางด้านอื่นๆ เช่น การสัมผัสหรือการได้ยิน เมื่อสายตามองเห็นจึงเกิดอารมณ์ และความรู้สึกที่ตามมา

ความงามในงานศิลปะในโครงสร้างใหญ่มี 2 ส่วน ความงามทางกายภาพ คือความงามที่เกิดจากรูปทรงที่สื่อถึงเรื่องราวต่างๆ และความงามทางจิตใจเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถรับรู้สัมผัสได้ มนุษย์เรต่างก็พึงพอใจในความงาม เป็นการรับรู้คุณค่าของความงามที่เกิดจากความรู้สึกและจิตใจของแต่ละคนเป็นตัวกำหนด เพื่อสื่อความหมายตามแนวคิดอย่างชัดเจนทำให้ผลงานมีความน่าสนใจ

การใช้ทัศนธาตุที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าใช้รูปทรง แสงสี และน้ำหนักเป็นส่วนใหญ่ ใช้การตัดทอนรูปทรงของสถาปัตยกรรม มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของเส้นและสี น้ำหนักที่แตกต่างกันของภาพ เป็นต้น ข้าพเจ้าได้พิจารณาตามทัศนธาตุแล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (Form)

ภาพที่ 4.1 งานชิ้นที่ 1 รูปทรง

ก. รูปทรงของสถาปัตยกรรมที่เกิดจากเส้นจำนวนหนึ่งมาประกอบรวมเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีการจัดวางที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย แทนค่าความแออัด ความวุ่นวายของสภาพบ้าน และพื้นที่อันจำกัดของชุมชนบ้านริมน้ำ

ภาพที่ 4.2 งานชิ้นที่ 1 รูปทรง

ข. ใช้การตัดทอนรายละเอียดรูปทรงสี่เหลี่ยมเรขาคณิตที่มาจากบ้าน จัดเรียงให้ขัดแย้งกัน แทนค่าสภาพบ้านที่แออัด มีพื้นที่คับแคบ และอึดอัด

ผลงานชิ้นที่ 1 พื้นผิว (Textures)

ภาพที่ 4.3 งานชิ้นที่ 1 พื้นผิว

ก. ลักษณะพื้นผิวของหลังคาสังกะสี ใช้วิธีเขียนแบบรวดเร็วในขณะที่ไม่ทันแห่งเพื่อความเนียนนุ่มนวลของพื้นผิว เนื้อสีในบางจุดที่หนาใช้สร้างร่องรอยของสนิม ไม่เก็บรายละเอียดมากนักให้ความรู้สึกถึงความเก่า และระยะของวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.4 งานชั้นที่ 1 พื้นผิว

จ. พื้นผิวของของต้นไม้ มีลักษณะที่ไม่เรียบ เนื่องจากการใช้เนื้อสี ใช้วิธีการจุด (Point) เพื่อสร้างพื้นผิวใบไม้ ให้ความรู้สึกไม่เรียบมีความลึก และมีความหนาเหมือนจริง

ผลงานชั้นที่ 1 สี (Color)

ภาพที่ 4.5 งานชั้นที่ 1 สี

ก. ข้าพเจ้าใช้ชุดสีตามความจริงที่สายตาเห็น แทนค่าสภาพความเป็นจริงให้ชัดเจนที่สุด

ผลงานชั้นที่ 1 น้ำหนัก (Volume)

ภาพที่ 4.6 งานชั้นที่ 1 น้ำหนัก

ก. ลักษณะน้ำหนักของแสง และเงาที่มีความคอนทราสต์ (Contrast) ตัดกันอย่างชัดเจน ระหว่างจุดที่สว่างที่สุดและ ในจุดที่มืดที่สุดในภาพ เกิดความตื่น ลึก แทนค่าความจริงที่แตกต่างกันของสถานที่ต่างสถานที่ บนพื้นที่เดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.7 งานชิ้นที่ 1 หน้าหลัก

ข. ข้าพเจ้ามีการไล่น้ำหนักของแสง และเงาให้สมจริง สร้างความตื่นตึ่งลักษณะของรูปทรงของสถาปัตยกรรมให้มีมิติ ใช้การตัดทอนแสง และเงาในบางจุดที่ไม่สำคัญ ทำให้ความรู้สึกของภาพเหมือนกราฟฟิก หรือการ์ตูน

ผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรง (Form)

ภาพที่ 4.8 งานชิ้นที่ 2 รูปทรง

ก. ลักษณะของสถาปัตยกรรม เป็นระเบียบเท่ากัน เกิดจากรูปทรงสี่เหลี่ยมเสหมือนกล่องมีความตื่นตึ่ง และหนาของรูปทรง เพื่อให้เกิดเป็นมิติของของสถาปัตยกรรม

ภาพที่ 4.9 งานชิ้นที่ 2 รูปทรง

ข. ข้าพเจ้าอ้างอิงรูปทรงสถาปัตยกรรมจากพื้นที่จริงมีการตัดทอนรูปทรงในลักษณะบิดเบือนไปจากความจริง โดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบที่เหมือนจริงน้อยลง เพื่อสื่อความงามในการรับรู้ให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 2 พื้นผิว (Textures)

ภาพที่ 4.10 งานชิ้นที่ 2 พื้นผิว

ก. ลักษณะพื้นผิวในส่วนท้องฟ้ามีการทิ้งรอยฝีแปรงให้ความรู้สึกที่ไม่สงบมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา แทนค่าการเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่งที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมได้ตลอดเวลา

ผลงานชิ้นที่ 2 สี (Color)

ภาพที่ 4.11 งานชิ้นที่ 2 สี

ก. ปลายละเอียดของวัตถุในบางจุดใช้สีที่มีความสดสว่างสดใส ตัดกับสีของบรรยากาศรอบๆข้างที่มีสีโทนมืดของบรรยากาศในยามเย็น ทำให้ภาพมีจุดเด่น และน่าค้นหา

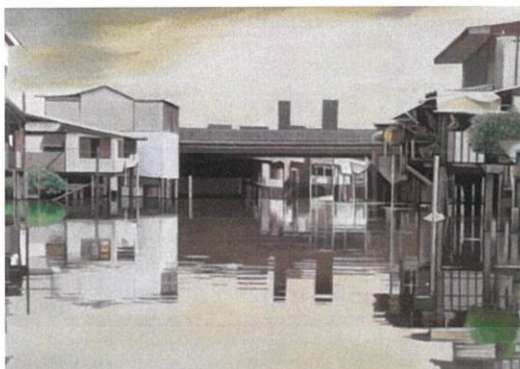

ภาพที่ 4.12 งานชิ้นที่ 2 สี

ข. ผลงานชิ้นที่ 2 ข้าพเจ้าใช้สีน้ำตาลเป็นหลัก ในการผสมสีต่างๆเพื่อคุมโทนสีให้อยู่ในโทนที่ต้องการ โดยต้องการสื่อถึงบรรยากาศยามเย็นก่อนดวงอาทิตย์กำลังจะตก ให้ความรู้สึกถึงความเศร้าหม่นหมอง แต่มีความหวัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 น้าหนัก (Volume)

ภาพที่ 4.13 งานชิ้นที่ 2 น้าหนัก

ก. ข้าพเจ้าแทนค่าน้าหนักโดยรวมของภาพทั้งหมดเป็นสีขาวดำ โดยการถ่ายภาพต้นแบบให้เป็นโมโนโครม (Monochrome) ข้าพเจ้าใช้สีน้ำตาลแทนสีดำซึ่งเป็นน้าหนักที่เข้มที่สุด ใช้สีเหลืองและขาวในการผสมสีต่างๆเพื่อแทนค่าน้าหนักของแสง และเป็นจุดสว่างที่สุดของภาพ

ภาพที่ 4.14 งานชิ้นที่ 2 น้าหนัก

ข. ข้าพเจ้าใช้สีน้ำตาลมาเขียนทับเป็นชั้นๆ ประมาณ 4-5 ชั้นแทนการใช้สีดำ ในจุดที่ลึกที่สุดและมีดที่สุดของภาพ ทำให้ภาพยังคงอยู่ในโทนสีเดียวกัน ไม่แยกออกจากกัน

ภาพที่ 4.15 งานชิ้นที่ 2 น้าหนัก

ค. ข้าพเจ้าใช้ความคอนทราสต์ (Contrast) การตัดกันระหว่างโทนมืดกับสว่างให้มาอยู่ในภาพ และให้น้าหนักของภาพส่วนใหญ่อยู่ในโทนสว่าง ทำให้ภาพมีจุดเด่นที่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ

องค์ประกอบ เป็นการสร้างความงามพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างสมบูรณ์ ของเส้น สี น้ำหนัก รูปทรงเป็นต้น และช่วยในเรื่องความน่าสนใจและเพิ่มคุณค่าทางศิลปะให้มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบศิลป์มีความสำคัญ หากว่าขาดความรู้ความเข้าใจในวิชานี้แล้วผลงานที่สร้างขึ้นมาก็ยากที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานศิลปะสมัยใหม่ที่มีการแสดงเฉพาะ เส้น สี แสงเงา น้ำหนัก พื้นผิว จังหวะ และบริเวณที่ว่าง มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องนำหลักการองค์ประกอบศิลป์มาใช้ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์โดยตรงทั้งจิตรศิลป์ และประยุกตศิลป์ การจัดภาพหรือออกแบบสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้เกิดคุณค่าความงามนั้น การจัดองค์ประกอบศิลป์จะมีบทบาทสำคัญมากที่สุด (จิรพันธ์ สมประสงค์: 15)

ข้าพเจ้าจัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อนไม่กระจัดกระจาย โดยการจัดระเบียบของรูปทรง จังหวะการนำเอารูปทรงสีเหลี่ยมของสถาปัตยกรรมมาจัดวางในลักษณะแนวนอนให้อยู่ในระดับเส้นสายตาสร้างความเหมาะสมลงตัว มีความสัมพันธ์ระหว่างเส้นที่เชื่อมต่อประสานกันดูไม่ขัดตา น้ำหนักสีและแสงมีความคอนทราสต์ (Contrast) กระจายอยู่ทั่ว ทำให้องค์ประกอบของภาพมีความน่าสนใจ การวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบมีดังนี้

ภาพที่ 4.16 ผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 4.17

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ข้าพเจ้าใช้เส้นซึ่งมีลักษณะเดียวกันมาประสานสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันทำให้มีความขัดแย้งกันน้อย นำรูปทรงสี่เหลี่ยมลักษณะเดียวกันคล้ายกัน และมีขนาดใกล้เคียงกันมาจัดเรียงกันทำให้เกิดความกลมกลืน

ภาพที่ 4.18

2. ความหลากหลาย (Varity)

ความหลากหลายของน้ำหนัก สี รูปทรงที่ชัดเจนสื่อถึงความตื่น ลึก ของน้ำหนักของแสง และที่มีความแตกต่างกันอย่างเด่นชัด ความหลากหลายจากพื้นที่ต่างสถานที่ ที่นำมาจัดรวมอยู่ในภาพเดียวที่เกิดความลงตัว และสัมพันธ์กัน

ภาพที่ 4.19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสมดุล (Balance)

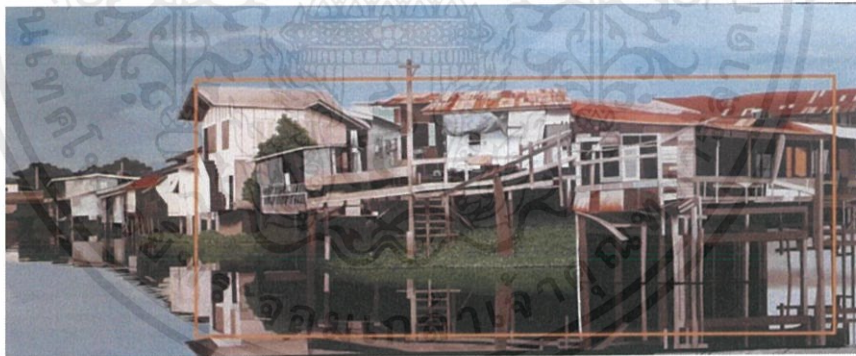
การจัดองค์ประกอบภาพหนักไปทางส่วนด้านขวา-ล่างของภาพ ประกอบด้วยจุดเด่นอยู่ตรงกลาง เส้นกึ่งกลางระดับสายตาภาพที่ขนานกับขอบเฟรมทำให้ภาพดูขนาดยาว และกว้างขึ้น

ภาพที่ 4.20

4. สัดส่วน (Proportion)

ข้าพเจ้าสร้างความงามจากรูปทรงของสถาปัตยกรรม ตามพื้นที่จริงซึ่งไม่สามารถที่จะให้สัดส่วนที่ผิดเพี้ยนจากเดิมไปมากนัก ซึ่งเป็นความเหมาะสมพอดีไม่มากไม่น้อยไปขององค์ประกอบทั้งหลายที่นำมาจัดรวมกัน

ภาพที่ 4.21

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

ส่วนที่ชัดเจนและที่ปรากฏอยู่ในผลงานของข้าพเจ้า อยู่กึ่งกลางภาพมีการเน้นรายละเอียด แสง สี และเส้นมีความคมชัด เพิ่มมิติในงานให้น่าสนใจ มีการปล่อยรายละเอียดของพื้นที่รอบๆ เพื่อเน้นให้จุดเด่นชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

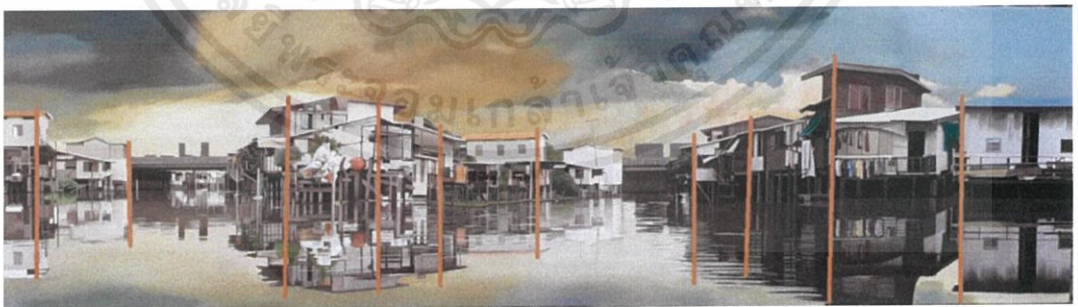
ภาพที่ 4.22

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

ข้าพเจ้าใช้เส้นในการนำด้วยจุดสายตาตามสัดส่วนที่ตามองเห็น ลักษณะมุมมองแบบทัศนียภาพ (Perspective) เส้นตรงของสถาปัตยกรรมมีลักษณะเป็นเส้นตรงภาพจึงมีความเคลื่อนไหวไม่มากนัก ให้ความรู้สึกสงบนิ่ง เรียบง่าย

ภาพที่ 4.23 ผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 4.24

1. ความกลมกลืน (Harmony)

เป็นการมองในมุมตรงของภาพจากรูปทรงของสถาปัตยกรรมมีน้ำในแต่ละสถานที่ที่นำมา เชื่อมต่อกันในจุดที่เหมาะสม มีความกลมกลืนสนับสนุนกันของเส้นตรงที่ลักษณะไปในทิศทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดียวกัน และสีที่อยู่ในโทนเดียวกันหรือสีใกล้เคียงกันมาจัดองค์ประกอบในภาพเดียวกัน ให้ความรู้สึกที่นุ่มนวลของบรรยากาศ แสง สี โดยรวมของภาพ

ภาพที่ 4.25

2. ความหลากหลาย (Varity)

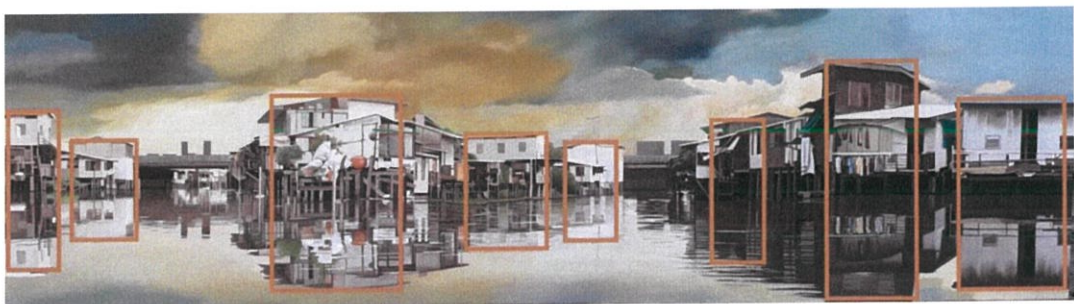
ความหลากหลายของรูปทรงที่เด่นชัดมากที่สุด คือรูปทรงสี่เหลี่ยมของสถาปัตยกรรม ที่ประกอบไปด้วยเส้นตรงแนวตั้งแนวนอนที่ตัดกันให้ความรู้สึกที่ไม่มั่นคงมีความขัดแย้งกัน น้ำหนักของภาพมีการกระจายอยู่ทั่วในรูปทรงสี่เหลี่ยมสร้างความมีมิติของรูปทรง

ภาพที่ 4.26

3. ความสมดุล (Balance)

ความเท่ากันเสมอกันของน้ำหนัก หรือความกลมกลืนพอเหมาะพอดี โดยมีแกนสมมาตรทำหน้าที่แบ่งให้ส่วนบน และส่วนล่างเท่ากันสร้างความสมดุลของภาพ เป็นเงาสะท้อนของสถาปัตยกรรม มีการตัดทอนรูปทรงและรายละเอียดในบางจุด และใช้สีแปร่ง เพื่อขับเน้นให้จุดเด่นในภาพเด่นขึ้นมา

ภาพที่ 4.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนของรูปทรงสถาปัตยกรรมจะมุ่งเน้นในเรื่องของความสมจริง และมีความเป็นลักษณะเฉพาะ มีความคอนทราสต์ (Contrast) สูง การกระจายน้ำหนักของพื้นที่แสง ไปทั่วทั้งภาพ สัดส่วนของแสงที่มากกว่า เป็นการขับให้จุดเด่นมีความเด่นชัด และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4.28

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

จุดเด่นของภาพอยู่กึ่งกลางภาพระดับเส้นสายตา ใช้การเน้นลายละเอียด แสง สี และเส้น ของวัตถุและตัวสถาปัตยกรรมมีความคมชัด เพิ่มมิติในงานด้วยเส้นนำสายตา และระยะของภาพ มีการปล่อยรายละเอียดในระยะหลังเพื่อเน้นให้ระยะหน้าชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4.29

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

ในส่วนพื้นที่ท้องฟ้า และน้ำมีการใช้สีเปล่งของพู่กัน เพื่อทำให้ภาพมีความเคลื่อนไหว ตัดกับ ตัวสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเป็นเส้นตรงเป็นเส้นตรง แทนค่าความเปลี่ยนแปลงที่เคลื่อนไหวที่ไหล ผ่านตัวสถาปัตยกรรมริมน้ำ

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรคผลงานศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “ชุมชนริมน้ำในทัศนคติ” ข้าพเจ้าศึกษาโดยอาศัยทั้งประสบการณ์จริง และการศึกษาเพิ่มเติม ข้าพเจ้าสังเกตชุมชนริมน้ำที่ข้าพเจ้าได้พบเห็นในแต่ละพื้นที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมบริบทรอบๆบ้านเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดที่สุด แต่มีสิ่งที่ยังคงสภาพเดิม คือรูปทรงของสถาปัตยกรรมริมน้ำมีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งทางภูมิศาสตร์ วิถีชีวิต และสถาปัตยกรรมที่งดงาม เพราะมีความเฉพาะตัวจึงบ่งบอกเรื่องราวของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชนที่มีต่อรูปทรงสถาปัตยกรรม ความหลากหลายของสถาปัตยกรรมใหม่ที่เข้ามารวมเป็นหนึ่งของพื้นที่ ทำให้เกิดมุมมองใหม่ ความหมายใหม่ และเรื่องราวใหม่ ต่อตัวข้าพเจ้า ในฐานะข้าพเจ้าเป็นทำงานศิลปะ ข้าพเจ้าจึงนำเสนอผลงานศิลปะนิพนธ์ผ่านงานจิตรกรรมแบบเหมือนจริงเพื่อเสนอแนวความคิดของตัวข้าพเจ้าที่มีต่อชุมชนริมน้ำให้ชัดเจนที่สุด

ในการสร้างสรรค์ผลงาน ปัญหาที่ข้าพเจ้าพบเจอคือเรื่องของเวลาในการทำงานของข้าพเจ้า สถาปัตยกรรมที่ต้องอาศัยความถูกต้องของรูปทรง รวมทั้งแสง เงา และรายละเอียด เนื่องจากข้าพเจ้านำเสนอผลงานในรูปแบบเหมือนจริง (Realistic) จึงต้องใช้ความประณีตพิถีพิถันในการทำงานในแต่ละชิ้นเพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาของศิลปะนิพนธ์นี้จะเป็นแนวทาง และประโยชน์ต่อผู้สนใจ ค้นคว้าในงานศิลปะ

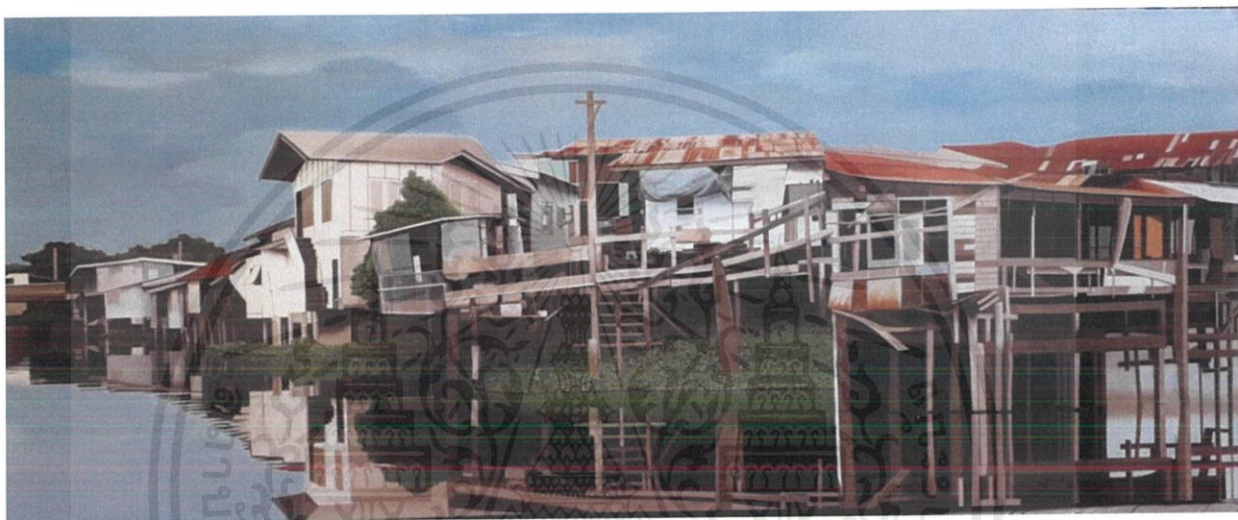
บรรณานุกรม

- อี. เอช. กอมบริช. 1936. **ว่าด้วยเรื่องศิลปะ**. กรุงเทพมหานคร : Fine Art Magazine Thailand
- เจอร์ลิติน เอ. จอห์นสัน. 2557. **ศิลปะเรอเนซองส์ ความรู้ฉบับพกพา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเพ่น เวิลด์ส
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. 2013. **สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรพงษ์ บัวเจริญ. 2011. **องค์ประกอบศิลป์สำหรับนักถ่ายภาพ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เอ็ม ไอเอส, สนพ.
- วิวัฒน์ไชย จันทน์สุคนธ์. 2551. **องค์ประกอบในการออกแบบงานทัศนศิลป์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
- ภัทริยาพร พุ่มสว่าง. 2018. **หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์**. [Online]. Available : <http://pattareeyaporn.blogspot.com/2018/10/blog-post.html>
- John Constable. 1820. **Waterloo Bridge**. [Online]. Available : <http://zone47.com/crotos/?l=th&p=&nb=100&disp=1&s=&y1=40000&y2=2016&p31=&p170=159297>
- Jean-Baptiste-Camille Corot. 1825/1828. **The Island and Bridge of San Bartolomeo**. [Online]. <https://artsandculture.google.com/asset/the-island-and-bridge-of-san-bartolomeo-rome-jean-baptiste-camille-corot/2QH2NIM-kmqeQg?hl=th>
- John Constable. 1816. **Wivenhoe Park, Essex**. [Online]. Available : <https://www.nga.gov/collection/art-object-page.1147.html>
- William Turner. 1844. **Rain, Steam and Speed – The Great Western Railway**. [Online]. Available : <http://oknation.nationtv.tv/blog/phaen/2007/05/23/entry-1>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

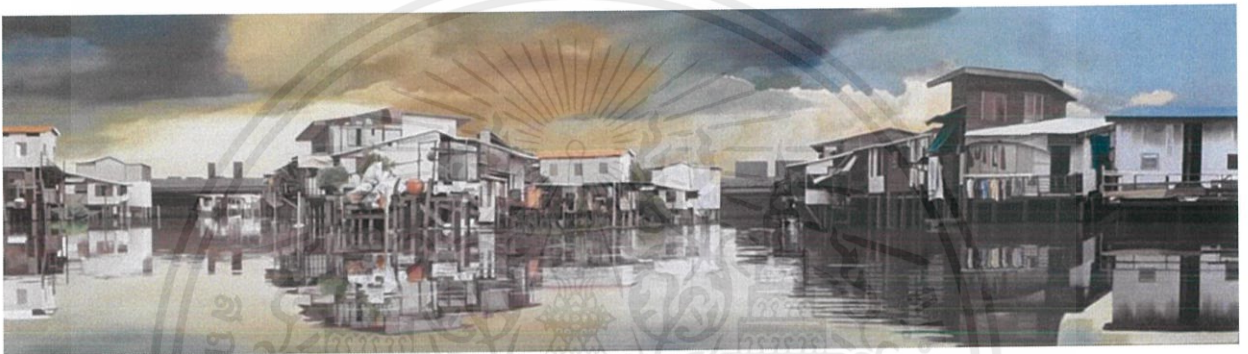

ชื่อผลงาน ชุมชนริมน้ำ 1, 2562

เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 120 x 270 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน ชุมชนริมน้ำ 2 , 2562

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 80 x 280 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นาย สิงขร นีราช
วัน เดือน ปีเกิด	24 พฤษภาคม 2541 กรุงเทพฯ
ที่อยู่	55/230 หมู่บ้านบุรีรัมย์ เขตบางกรวย นนทบุรี โทร.0870168190
ประวัติการศึกษา	2552 โรงเรียนพิชญชนก 2558 โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี 2563 สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้